

Sluttrapport

Kunnskap om bedre oppfølging av utsatte barn og unge

I denne rapporten presenterer Fafo kunnskap fra det nordiske 0-24-prosjektet om mer helhetlig og effektiv oppfølging av utsatte barn og unge.

RAPPORT | SIST ENDRET: 18.11.2020

Tittel:

Mind the gap! Nordic 0-24 collaboration on improved services to vulnerable children and young people. Final report from the process evaluation

Rapporten:

[Last ned rapporten hos Fafo \(PDF\)](#)

Forfatter:

Inger Lise Skog Hansen, Ragnhild Steen Jensen og Helle Cathrine Hansen

ISBN:

978-82-324-0569-5 (Nettutgave)

ISBN:

978-82-324-0568-8 (Papirutgave)

Utgiver:

Fafo

År:

2020

Rapportserie

0-24-programmet er et femårig program der flere sektorer jobber sammen på tvers. Programmet har som mål at tjenester og innsatser for utsatte barn og unge under 24 år skal bli bedre samordnet og mer helhetlige. Programmet ble etablert høsten 2015 på bakgrunn av et felles oppdragsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet, Barne og likestillingsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, og Kunnskapsdepartementet.

Denne avsluttende rapporten er den tredje rapporten fra dette prosjektet.

- [Delrapport 1: Nordisk 0-24 samarbeid for utsatte barn og unge](#)
- [Delrapport 2: De nordiske landene tenker mer helhetlig om tjenestilbudene](#)

Se også:

- [Prosjektets hjemmeside hos Nordisk Ministerråd](#)

Det nordiske 0-24-prosjektet har bestått av konkrete case fra hvert av de nordiske landene, inkludert Grønland og Færøyene. Deltakerne har møttes to ganger i året for å drøfte læring om hvordan fremme bedre oppfølging og lykkes med tverrsektorielt samarbeid. Et hovedfunn i rapporten er betydningen av å sette barn og unge i sentrum og ta deres perspektiv i utforming av tjenester. Dette har tydeliggjort behovet for helhetlig tilnærming og tverrsektorielt samarbeid.

Fafo har siden 2017 studert ulike eksempler på tverrsektorielt samarbeid i de nordiske landene. Bakgrunnen for dette var at et felles behov for å samordne tjenestene til utsatte barn og unge for å kunne forbedre kvaliteten på de tjenestene som tilbys.

Til grunn for alle prosjektene, ligger en ambisjon om å utvikle oppfølging, tjenester og systemer som møter barn, unge og familiers behov på en bedre måte.

Rapporten identifiserer på bakgrunn av prosjektet tre faktorer for bedre oppfølging av utsatte barn og unge:

1. Individorientert og helhetlig tilnærming – barn og unge i sentrum.
2. Mer helhetlig oppfølging ved hjelp av styrket tverrsektorielt samarbeid
3. Tidlig intervensjon

De tre faktorene henger sammen. En individorientert og holistisk tilnærming gjør det enkelte barn og unges totale livssituasjon mer synlig og behovet for helhetlig oppfølging og styrket tverrsektorielt samarbeid. En individorientert og holistisk tilnærming øker mulighetene for å identifisere eventuelle utfordringer på et tidlig tidspunkt, og tidlig intervensjon avhenger av gode systemer for samarbeid på tvers for at relevant tjenesten kan bli involvert raskt.

Å lykkes med tverrsektorielt samarbeid krever at det utvikles systemer og strukturer for samarbeid, men også at det blir utviklet relasjonell kompetanse og kultur for samarbeid i tjenester og blant fagfolk.

I prosjektet er det identifisert en rekke spesifikke forhold som bør vurderes i arbeidet med styrket tverrsektorielt samarbeid.

Tre faktorer for bedre oppfølging av utsatte barn og unge

Helhetlig tilnærming til individet

Det er ofte i møtet mellom den «profesjonelle» og den «utsatte» at det holistiske perspektivet gjør seg gjeldende. Det er viktig å se barnet som del av en kontekst og ha en helhetlig tilnærming. Det betyr for eksempel å ikke kategoriseres barn som «problembarn», men at tjenestetilbyderen har et åpent perspektiv for å se hele barnet, hvilke utfordringer og muligheter som er til stede i den gitte situasjonen. Det er viktig å se etter styrker og svakheter både hos individet og i nettverket rundt individet.

Økt samarbeid og koordinering

Tjenestetilbudene må samkjøres bedre slik at den som har behov for hjelp får et helhetlig og sammenhengende tilbud, selv om det involverer flere aktører. Dette handler både om å etablere strukturer for samarbeid, og prosesser hvor det er lett for ulike tjenestetilbydere å kobles på. Det kan handle om kjennskap til tilgjengelige tjenester og koordinering, nettverk i form av at de ulike tjenestetilbyderne kjenner til hverandre, og har kontaktpersoner. Det handler også om felles møteplasser rundt den som har et hjelpebehov, for å øke koordineringen og forståelsen av hvilke utfordringer individet/familien står overfor.

Tidlig intervensjon

En helhetlig tilnærming kan bidra til at det enkelte barn og unges behov avdekkes tidlig og styrke mulighetene for tidlig intervensjon. Det må være lav terskel for tilgang til oppfølging og relevante tiltak og tjenester ved behov. Det krever systemer for å fange opp risiko, tilgang til oppfølging og rutiner for samhandling mellom tjenester for at barn og unge raskt får tilgang til de tjenestene de har behov for.